

Warszawa, 21 grudnia 2020 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

DRR.WRE.744.27.2020.MZS

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE z 14 czerwca 2019 r., L 158, s. 54, dalej jako: „rozporządzenie 2019/943”), art. 23 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020r. poz. 833 ze zm., dalej jako: „PE”) oraz 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256, ze zm., dalej jako: „KPA”) w zw. z art. 30 ust. 1 PE, po rozpatrzeniu wniosku

Polskich Sieci Elektroenergetycznych Spółki Akcyjnej
z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie,

ul. Warszawska 165, 05-520 Konstancin-Jeziorna,

załączonego do pisma z dnia 6 października 2020 r., znak: DP-PR-SR.070.1.2019.12 o przyznanie odstępstwa od obowiązku udostępniania międzystrefowych zdolności przesyłowych zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, sformułowanego w dokumencie zatytułowanym: „Wniosek PSE S.A. o przyznanie odstępstwa od obowiązku wdrożenia minimalnego marginesu dostępnego do obrotu międzystrefowego” (dalej jako: „wniosek”), uzupełnionego pismem z dnia 22 października 2020 r., znak: DP-PR-SR.070.1.2019.14 oraz 27 listopada 2020 r., znak: DP-PR-SR.070.1.2019.15

postanawiam

przyznać operatorowi systemu przesyłowego Polskim Sieciom Elektroenergetycznym Spółce Akcyjnej z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie odstępstwa od obowiązku udostępniania międzystrefowych zdolności przesyłowych dnia następnego zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, tj.:

- a. odstępstwo ze względu na braku możliwości ograniczenia przepływów kołowych z sąsiednich systemów do poziomu, który zapewni możliwość korzystania z właściwych zdolności przesyłowych krajowym i europejskim uczestnikom rynku na okres 1 roku w zakresie granic polskiego obszaru rynkowego przypisanych do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core oraz krytycznych elementów sieci i skojarzonych z nimi zdarzeń losowych uwzględnianych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych dnia następnego dla tych granic; odstępstwo to ma być stosowane zgodnie z art. 2 wniosku stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej decyzji;

- b. odstępstwo ze względu na niepewności związane z nieskoordynowanymi przepływami tranzytowymi – na okres 1 roku w zakresie granic polskiego obszaru rynkowego przypisanych do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core oraz krytycznych elementów sieci i skojarzonych z nimi zdarzeń losowych uwzględnianych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych dnia następnego dla tych granic; odstępstwo to ma być stosowane zgodnie z art. 3 wniosku stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej decyzji;

2. określić, że powyższe odstępstwa zostają przyznane od 1 stycznia 2021 r.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 6 października 2020 r., znak: DP-PR-SR.070.1.2019.12, strona niniejszego postępowania administracyjnego – operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego (dalej jako: „OSP”) Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna z siedzibą Konstancinie-Jeziornie (dalej jako: „PSE S.A.” lub „strona”) wystąpiła do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej jako: „Prezes URE”) z wnioskiem o przyznanie odstępstwa od obowiązku udostępniania międzystrefowych zdolności przesyłowych zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943. Wniosek PSE S.A. został sporządzony w języku angielskim z uwagi na obowiązek przeprowadzenia międzynarodowych konsultacji w sprawie odstępstw.

Pismem z dnia 15 października 2020 r. Prezes URE wezwał stronę do złożenia dodatkowych wyjaśnień, które zostały przesłane przez stronę 22 października 2020 r., znak: DP-PR-SR.070.1.2019.14. Następnie pismem z dnia 9 listopada 2020 r., Prezes URE zawiadomił stronę o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania z uwagi na konieczność przeprowadzenia, przed wydaniem decyzji w niniejszej sprawie, konsultacji z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich wchodzących w skład regionów wyznaczania zdolności przesyłowych, na które ewentualne przyznanie odstępstwa miałyby wpływ. Jednocześnie Prezes URE wezwał PSE S.A. do przedstawienia wniosku w języku polskim, który strona uzupełniła pismem z dnia 27 listopada 2020 r., znak: DP-PR-SR.070.1.2019.15. Następnie pismem z dnia 10 grudnia 2020 r., Prezes URE zawiadomił stronę o zakończeniu postępowania dowodowego, a także o możliwości wypowiedzenia się przez stronę co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z tego uprawnienia we wskazanym przez Prezesa URE terminie.

Odstępstwo od obowiązku wynikającego z art. 16 ust. 8 Rozporządzenia 2019/943 na rok 2020 zostało przyznane decyzją Prezesa URE z dnia 30 grudnia 2019 r., znak DRR.WRE.744.34.2019.PSt.¹

¹ <https://www.ure.gov.pl/energia-elektryczna/europejskiree/decyzje/8636.Decyzja-dotyczaca-odstepstwa-od-obowiazku-udostepniania-miedzystrefowych-zdolnos.html>

W toku niniejszego postępowania Prezes URE ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943 OSP nie mogą ograniczać wielkości zdolności połączeń wzajemnych, która ma być udostępniona uczestnikom rynku, w celu zaradzenia ograniczeniom przesyłowym w ramach ich własnego obszaru rynkowego lub jako sposób zarządzania przepływami wynikającymi z transakcji zawieranych wewnątrz obszarów rynkowych. Bez uszczerbku dla stosowania odstępstw na podstawie art. 15 ust. 3 i 9 rozporządzenia 2019/943 oraz dla stosowania art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2019/943, wymogi ustępu 8 uznaje się za spełnione w przypadku osiągnięcia następujących minimalnych poziomów zdolności dostępnych do obrotu międzystrefowego:

- a) w przypadku granic, na których stosuje się podejście oparte na skoordynowanych zdolnościach przesyłowych netto, minimalna zdolność wynosi 70 % zdolności przesyłowych przy uwzględnieniu granic bezpieczeństwa pracy systemu po odliczeniu zdarzeń losowych, zgodnie z wytycznymi w sprawie alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi przyjętymi na podstawie art. 18 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz. Urz. UE z dnia 14 sierpnia 2009 r., L 211, s. 15, dalej jako: „rozporządzenie 714/2009”, uchylone przez rozporządzenie 2019/943²), obecnie na podstawie art. 61 ust. 5 i 6 rozporządzenia 2019/943);
- b) w przypadku granic, na których stosuje się metodę FBA (z ang. *flow-based approach*), minimalna zdolność stanowi margines ustalony w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych, dostępny dla przepływów wynikających z wymiany międzystrefowej. Margines wynosi 70% zdolności przy uwzględnieniu granic bezpieczeństwa pracy wewnątrzstrefowych i międzystrefowych krytycznych elementów sieci, z uwzględnieniem zdarzeń losowych, zgodnie z wytycznymi w sprawie alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi przyjętymi na podstawie art. 18 ust. 5 rozporządzenia 714/2009, obecnie na podstawie art. 61 ust. 5 i 6 rozporządzenia 2019/943.

Art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, oprócz powyższego, stanowi, że całkowitą wartość 30 % można wykorzystać na potrzeby marginesów niezawodności, przepływów kołowych i przepływów wewnętrznych na każdym krytycznym elemencie sieci. Z kolei art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że na wniosek OSP z regionu wyznaczania zdolności przesyłowych odpowiednie organy regulacyjne mogą przyznać odstępstwo od art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943 z przewidywalnych przyczyn, w przypadku gdy jest to konieczne do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego.

²Art. 70 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że odesłania do uchylonego rozporządzenia 714/2009 odczytuje się jako odesłania do rozporządzenia 2019/943 zgodnie z tabelą korelacji zawartą w jego załączniku III.

Takie odstępstwa, które nie mogą dotyczyć ograniczania zdolności przesyłowych przydzielonych już na podstawie art. 16 ust. 2 rozporządzenia 2019/943, przyznaje się każdorazowo na okres nieprzekraczający roku lub, o ile zakres odstępstwa zmniejszy się znacząco po pierwszym roku, do maksymalnie dwóch lat. Zakres takich odstępstw jest bezwzględnie ograniczony do tego, co jest konieczne do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego, a w ramach takich odstępstw unika się dyskryminacji między wymianami wewnątrzstrefowymi i międzystrefowymi. Dalej według art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 przed przyznaniem odstępstwa odpowiedni organ regulacyjny konsultuje się z organami regulacyjnymi innych państw członkowskich wchodzących w skład regionów wyznaczania zdolności przesyłowych, na które ma to wpływ. W przypadku gdy jeden z organów regulacyjnych nie zgadza się z proponowanym odstępstwem, decyzję w sprawie przyznania odstępstwa podejmuje Agencja ds. Współpracy Organów Regulacyjnych (dalej jako: „ACER”) zgodnie z art. 6 ust. 10 lit. a) rozporządzenia Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Dz. Urz. UE z 14 czerwca 2019 r., L 158, s. 22). Uzasadnienie i powody przyznania odstępstwa zostają opublikowane.

Stosownie do art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 *in fine* w przypadku gdy przyznano odstępstwo, właściwy OSP opracowuje i publikuje metodę i przedsięwzięcia mające zapewnić długoterminowe rozwiązanie kwestii, którą rozwiązać ma odstępstwo. Odstępstwo wygasa z upływem terminu na jaki został przyznany lub w momencie zastosowania rozwiązania, w zależności od tego, który z tych terminów przypada wcześniej.

Rozpatrując niniejszą sprawę Prezes URE miał także na uwadze rekomendację ACER nr 01/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie wdrożenia minimalnego poziomu zdolności przesyłowych udostępnianych dla obrotu międzystrefowego³.

Regiony wyznaczania zdolności przesyłowych zostały ustalone decyzją ACER nr 06/2016 z dnia 17 listopada 2016 r.⁴, zgodnie z art. 15 ust. 1 i 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz. Urz. UE z dnia 25 lipca 2015 r. L 197, s. 24, dalej jako „rozporządzenie CACM”), zmienionym sprostowaniem do rozporządzenia CACM z dnia 8 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE. L 151, s. 21) i sprostowaniem z dnia 5 stycznia 2018 r. (Dz. Urz. UE. L 2, s.15). Następnie decyzja ta została zmieniona skoordynowanymi decyzjami wszystkich krajowych organów regulacyjnych, w tym decyzją Prezesa URE z dnia 6 listopada 2018 r., znak: DRR.WRE.7128.46.2017.PSt⁵, i ponownie zmieniona decyzją ACER nr 04/2019 z dnia 1 kwietnia 2019 r.⁶. Zgodnie z wymienionymi decyzjami polskie granice obszarów rynkowych zostały przypisane do regionów zdolności

³Rekomendacja wraz z załącznikiem:

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2001-2019.pdf

⁴Decyzja: https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2006-2016%20on%20CCR.pdf, załączniki do decyzji:

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Pages/ANNEXES_CCR_DECISION.aspx

⁵Decyzja wraz z załącznikiem:

<http://bip.ure.gov.pl/download/3/9298/20171106Zatwierdzeniezmianyregionowwyznaczaniazdolnosciprzesylowych.pdf>

⁶Decyzja: https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2004-2019%20on%20electricity%20TSOs%20proposal%20for%20amendments%20of%20CCRs.pdf, załączniki do decyzji:

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Pages/Annexes-to-the-DECISION-OF-THE-AGENCY-FOR-THE-COOPERATION-OF-ENERGY-REGULATORS-No-04-2019.aspx

przesyłowych w sposób następujący: granicę Szwecja 4 - Polska przypisano do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Hansa, granice Niemcy - Polska, Czechy - Polska, Polska - Słowacja przypisano do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core, a granicę Litwa - Polska do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Baltic.

Zgodnie z art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 przed przyznaniem odstępstwa Prezes URE jest zobowiązany skonsultować wniosek z innymi organami regulacyjnymi innych państw członkowskich wchodzących w skład regionów zdolności przesyłowych, na które ma to wpływ. Z uwagi na to, że zakres konsultacji wniosku o przyznanie odstępstwa nie ograniczał się jedynie do organów regulacyjnych z regionów wyznaczania zdolności przesyłowych, do których przynależą granice polskiego obszaru rynkowego, wniosek PSE S.A. w języku angielskim został przekazany przedstawicielom wszystkich organów regulacyjnych Unii Europejskiej w ramach funkcjonującej grupy roboczej (ang. *All Regulatory Authorities Working Group*, dalej jako: „ARA WG”) wraz z prośbą o przedstawienie ewentualnego sprzeciwu w odpowiednim wyznaczonym terminie. Żaden z organów regulacyjnych nie wniósł zarówno uwag, jak i sprzeciwu co do wniosku PSE S.A. Opisanie konsultacje zostały przeprowadzone za pomocą korespondencji elektronicznej, będącej przyjętym sposobem komunikowania się organów regulacyjnych, a także w ramach spotkań organów regulacyjnych ARA WG.

Od 1 stycznia 2021 r., na wszystkich granicach polskiego obszaru rynkowego w dalszym ciągu stosowane będzie podejście oparte na skoordynowanych zdolnościach przesyłowych netto, o którym mowa w art. 16 ust. 8 lit. a) rozporządzenia 2019/943. Docelowo na granicach obszaru rynkowego Polska-Niemcy, Polska-Czechy i Polska Słowacja w ramach rynku dnia następnego ma zostać wdrożona metoda FBA, o której mowa w art. 16 ust. 8 lit. a) rozporządzenia 2019/943, jednakże ostateczna data wdrożenia tej metody nie jest pewna i biorąc pod uwagę harmonogram przedstawiony przez strony uczestniczące we wdrażaniu ww. metody, nie nastąpi to w 2021 r. Z tego względu konieczne było odniesienie niniejszego wniosku do poszczególnych polskich granic obszarów rynkowych oraz krytycznych elementów sieci i skojarzonych z nimi zdarzeń losowych uwzględnianych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych, co ma odzwierciedlenie w sentencji decyzji.

PSE S.A. wskazało we wniosku dwie przewidywalne przyczyny przyznania odstępstwa, konieczne do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego, t.j.:

- 1) braku możliwości ograniczenia przepływów kołowych z sąsiednich systemów do poziomu, który zapewni możliwość korzystania z właściwych zdolności przesyłowych krajowym i europejskim uczestnikom rynku (art. 2 wniosku);
- 2) niepewności związanej z wielkością przepływów tranzytowych przez krajowy system elektroenergetyczny, która dodatkowo utrudnia spełnienie celów w zakresie udostępnianych zdolności (art. 3 wniosku)

Przy czym obie przyczyny dotyczą wyłącznie granic polskiego obszaru rynkowego przypisanych do regionu wyznaczania zdolności Core (tj. granic Niemcy - Polska, Czechy - Polska, Polska - Słowacja) oraz krytycznych elementów sieci i skojarzonych z nimi zdarzeń losowych uwzględnianych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych dnia następnego dla tych połączeń.

W okresie przyznania odstępstwa nie zostanie jeszcze ostatecznie wdrożona w regionie wyznaczania zdolności przesyłowych Core:

- a. metoda wyznaczania zdolności przesyłowych dla regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core, o której mowa w art. 21 rozporządzenia CACM (zwanej dalej „CCM Core”)⁷,
- b. metoda koordynowanego redysponowania i koordynowanych zakupów przeciwnych (zgodnie z art. 35 rozporządzenia CACM)⁸,
- c. metoda podziału kosztów redysponowania i zakupów przeciwnych (zgodnie z art. 74 rozporządzenia CACM)⁹ oraz
- d. metoda dotycząca wspólnych przepisów w zakresie regionalnej koordynacji bezpieczeństwa pracy, które mają być stosowane przez regionalnych koordynatorów bezpieczeństwa i OSP z danego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych (zgodnie z art. 76 i 77 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/1485 z dnia 2 sierpnia 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące pracy systemu przesyłowego energii elektrycznej, Dz. Urz. UE z dnia 25 sierpnia 2017 r., L 220, s. 1, dalej jako: „rozporządzenie SOGL”)¹⁰.

Metody te mają kluczowe znaczenie dla multilateralnej koordynacji działań między OSP. Dlatego aby zapewnić zdolność do utrzymania bezpieczeństwa pracy systemu przy jednoczesnym osiągnięciu minimalnego poziomu międzyobszarowych zdolności przesyłowych przewidzianego w rozporządzeniu 2019/943, PSE S.A. postanowiła złożyć wnioski w oparciu o dwie przewidywalne podstawy, które obowiązywały w roku 2020 i nadal będą obowiązywać w roku 2021.

Odnośnie pierwszej z przyczyn przyznania odstępstwa - przepływów kołowych sąsiednich systemów – wskazano, że potrzeba ustanowienia takiego progu przepływów kołowych wynika z art. 16 ust. 8 przewidującego 30% marginesu jako limit, który można wykorzystać na potrzeby przepływów kołowych, przepływów wewnętrznych i marginesów niezawodności, jak również zgodnie z art. 16 ust. 13 rozporządzenia 2019/943, który przewiduje, że przepływy kołowe przekraczające próg akceptowalnego poziomu należy uznać za zobowiązujące do pokrycia kosztów działań zaradczych koniecznych do zarządzania ograniczeniami, do których się przyczyniają. Strona wskazała, że jest to czynnik niezależny od OSP, z czym należy się zgodzić.

Metoda obliczania i uwzględniania poziomu przepływów kołowych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych na granicach polskiego obszaru rynkowego przypisanych do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core w zakresie wnioskowanego odstępstwa została szczegółowo przedstawiona w art. 2 wniosku. Prezes URE nie ma zastrzeżeń do zaproponowanego przez PSE S.A. sposobu.

⁷Decyzja ACER nr 02/2019 z dnia 21 lutego 2019 r.:

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2002-2019%20on%20CORE%20CCM.pdf załączniki do decyzji: https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Pages/Annexes-to-the-DECISION-OF-THE-AGENCY-FOR-THE-COOPERATION-OF-ENERGY-REGULATORS-No-02-2019.aspx

⁸Decyzja ACER nr 35/2020 z dnia 4 grudnia 2020 r.

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2035-2020%20on%20Core%20RDCT%2035.pdf

⁹Decyzja ACER nr 30/2020 z dnia 30 listopada 2020 r.

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2030-2020%20on%20Core%20RDCT%20Cost%20Sharing.pdf

¹⁰ Decyzja ACER nr 33/2020 z dnia 4 grudnia 2020

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2033-2020%20on%20Core%20ROSC.pdf

Jak wyjaśniła strona, problem przepływów kołowych może zostać złagodzony poprzez odpowiednie skonfigurowanie obszarów rynkowych. Proces przeglądu obszarów rynkowych jest w toku zgodnie z wymogiem art. 14 rozporządzenia 2019/943 i oczekuje się jego wyników na przełomie 2020/ 2021 r.¹¹ Ponadto wdrożenie mechanizmów zakupów przeciwnych i redysponowania ustanowione na podstawie art. 35 i 74 rozporządzenia CACM i art. 76 SOGL w sposób uwzględniający odpowiednią koordynację zapewniającą bezpieczeństwo pracy systemu, zdolności przesyłowe na polskich połączeniach wzajemnych będą spełniać próg minimalnych zdolności przesyłowych wynikający z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943.

Druga z przyczyn - niepewność związana z nieskoordynowanymi przepływami tranzytowymi wynika z niepewności prognozowania przepływów wynikających z transakcji międzystrefowych zawieranych poza obszarem będącym w kontroli PSE S.A., tj. poza obszarem Polski. PSE S.A. wyznaczają międzyobszarowe zdolności przesyłowe dla wspólnego profilu obejmującego granice obszarów rynkowych Polska - Niemcy, Polska - Czechy i Polska - Słowacja. Granice uczestniczące w tym tzw. „profilu synchronicznym” charakteryzuje wysoka wzajemna zależność. Stąd obecny polski obszar koordynacji – gdzie wyznaczanie zdolności przesyłowych jest w pełni skoordynowane – obejmuje polskie krytyczne elementy sieci stanowiące wyżej wymienione granice. Zdaniem strony w przyszłości wartości MNCC (*ang. margin from non-coordinated capacity calculation*) t.j. minimalnego poziomu zdolności z nieskoordynowanego wyznaczania zdolności przesyłowych – ulegną zmniejszeniu po wdrożeniu metody opartej na wspólnym modelu sieci (CGM) oraz metod wyznaczania zdolności przesyłowych (CCM) na podstawie rozporządzenia CACM. Jednak obecny obszar koordynacji dla granic synchronicznych polskiego obszaru rynkowego wnosi duży stopień niepewności MNCC dla polskich zdolności przesyłowych wewnątrzstrefowych i międzystrefowych krytycznych elementów sieci przy uwzględnieniu granic bezpieczeństwa pracy systemu z uwzględnieniem zdarzeń losowych (dalej jako „CNEC”), które muszą zostać uwzględnione przy wyznaczaniu zdolności przesyłowych. Ponadto należy podkreślić, że dla polskich CNEC charakter MNCC jest silnie uzależniony od generacji w odnawialnych źródłach energii o nieregularnej charakterystyce pracy poza polskim obszarem koordynacji.

PSE S.A. podkreśliło również, że niepewności związane z MNCC, tj. błąd prognozy nieskoordynowanych przepływów tranzytowych, które są poza kontrolą PSE S.A., wpływają na zdolność strony do osiągnięcia celów, o których mowa we wniosku, przy zachowaniu bezpieczeństwa pracy systemu. Wynika to z braku wdrożenia w regionie Core regionalnej skoordynowanej CCM. Ponadto brak wdrożenia, w dacie wystąpienia z wnioskiem, regionalnych mechanizmów zakupów przeciwnych i redysponowania ustanowionych na podstawie art. 35 i 74 rozporządzenia CACM i art. 76 rozporządzenia SOGL wskazuje na brak odpowiednich narzędzi do zarządzania tymi niepewnościami w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy systemu. Decyzje ACER w tym zakresie zostały wydane w dniu 30 listopada 2020 r. oraz 4 grudnia 2020 r.

¹¹ Decyzja ACER nr 29/2020 z dnia 24 listopada 2020 r., Zał. II
https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2029-2020%20on%20the%20Methodology%20and%20assumptions%20that%20are%20to%20be%20used%20in%20the%20bidding%20zone%20review%20process%20and%20for%20the%20alternative%20bidding%20zone%20configurations%20to%20be%20considered.pdf

Sposób uwzględniania niepewności wynikających z nieskoordynowanych przepływów tranzytowych w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych na granicach polskiego obszaru rynkowego przypisanych do regionu wyznaczania zdolności przesyłowych Core we wnioskowanym zakresie został szczegółowo opisany w art. 3 wniosku. Prezes URE zgadza się z zaproponowaną przez PSE S.A. metodą.

Wyżej wymienione przyczyny zostały opisane w sposób jasny i wyczerpujący. Wykazano ich przewidywalność, a także konieczność ich uwzględnienia dla utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego. Prezes URE przyjmuje i podziela wyjaśnienia przedstawione przez PSE S.A. we wniosku.

Na pytanie Prezesa URE czy jest możliwe określenie minimalnego poziomu zdolności przesyłowych, które będą oferowane w sytuacji skorzystania z odstępstwa, o które strona wnosi we wniosku, PSE S.A. odpowiedziała, że celem jest ograniczenie ryzyka wystąpienia sytuacji, w której dany operator systemu przesyłowego może być zmuszony do udostępniania niewykonalnych zdolności przesyłowych i co za tym idzie przyjęcia do realizacji grafików wymiany transgranicznej zagrażających bezpieczeństwu pracy krajowego oraz europejskiego systemu elektroenergetycznego. Zważywszy na fakt, że bezpieczna praca systemu jest nadrzędnym kryterium przy udostępnianiu zdolności przesyłowych oraz fakt braku wymaganej koordynacji kluczowych procesów regionalnych takich jak wyznaczanie zdolności przesyłowych, analizy bezpieczeństwa i stosowanie środków zaradczych, PSE S.A. uznało że nie może zobowiązać się do udostępniania konkretnych wielkości zdolności przesyłowych bez narażenia systemu elektroenergetycznego na przekroczenie limitów bezpieczeństwa operacyjnego. Jednakże PSE S.A. podtrzymuje zobowiązanie do wypełnienia trajektorii określonej indywidualnie dla każdego elementu CNEC zgodnie z przyjętym planem działania, o którym mowa poniżej.

Prezes URE zważył, iż z dniem 17 grudnia 2019 r. Komitet do Spraw Europejskich przyjął Plan działania opracowany na podstawie art. 15 rozporządzenia 2019/943¹². Przyjęcie tego planu stanowi realizację kompetencji państwa członkowskiego ze stwierdzonymi strukturalnymi ograniczeniami przesyłowymi do opracowania we współpracy z organem regulacyjnym (w przypadku Polski – we współpracy z Prezesem URE) planu działania. Występowanie ograniczeń strukturalnych zostało potwierdzone w decyzji Prezesa URE z dnia 7 sierpnia 2019 r., znak: DRR.WRE.744.25.2019.PSt. Zgodnie z art. 15 ust. 1 rozporządzenia 2019/943 plan ten zawiera konkretny harmonogram przyjmowania środków mających na celu zmniejszenie stwierdzonych strukturalnych ograniczeń przesyłowych w terminie czterech lat. Art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że niezależnie od konkretnych postępów w realizacji planu działania, państwo członkowskie zapewnia, aby – bez uszczerbku dla odstępstw przyznaných na podstawie art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 lub przypadków odejścia od skoordynowanych działań zgodnie z art. 16 ust. 3 – zdolności przesyłowe na potrzeby obrotu międzystrefowego wzrastały co roku aż do osiągnięcia minimalnej zdolności przewidzianej w art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943. Ta minimalna zdolność musi zostać osiągnięta do dnia 31 grudnia 2025 r.

¹² <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/plan-dzialania-przyjety-przez-kse/>

Z przytoczonego powyżej art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2019/943 wyraźnie wynika, że przyjęcie planu działania nie ogranicza możliwości przyznania odstępstwa na podstawie art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943, gdyż podstawą do opracowania planu działania jest stwierdzenie występowania na obszarze państwa członkowskiego strukturalnych ograniczeń przesyłowych, a podstawą do przyznania odstępstwa jest istnienie przewidywalnych przyczyn koniecznych do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego, nie będących strukturalnymi ograniczeniami przesyłowymi. Przyczyny wskazane przez stronę we wniosku mieszczą się w zakresie wynikającym z art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943.

Zdaniem Prezesa URE, PSE S.A. wykazało, że zakres wnioskowanych odstępstw jest bezwzględnie ograniczony do tego, co jest konieczne do utrzymania bezpieczeństwa operacyjnego, a także iż wnioskowane odstępstwa nie powodują dyskryminacji między wymianami wewnątrzstrefowymi i międzystrefowymi.

Prezes URE pragnie podkreślić, iż niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla art. 16 ust. 4 rozporządzenia 2019/943, zgodnie z którym OSP ma obowiązek udostępniać uczestnikom rynku maksymalny poziom zdolności połączeń wzajemnych oraz sieci przesyłowych, na które wpływają przepływy transgraniczne, spełniając standardy bezpieczeństwa pracy sieci.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem tutejszego organu,
2. w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 PE oraz art. 479⁴⁶ pkt 1 i art. 479⁴⁷ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm., dalej jako: „KPC”). Odwołanie należy doręczyć na adres: Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, al. Jerozolimskie 181, 02-222 Warszawa.
3. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wnioski o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub części (art. 479⁴⁹ KPC).
4. Odwołanie od decyzji podlega opłacie stałej w kwocie 1000 złotych (art. 32 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz.U. z 2020 r. poz. 755 ze zm., dalej jako: „ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych”). Opłatę należy uiścić na rachunek bankowy Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
5. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do art. 101 i następnych ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do art. 117 KPC.

6. W trakcie trwania biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Prezesa URE (art. 127a § 1 KPA). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 KPA).
7. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 KPA).

Załącznik nr 1:

„Wniosek PSE S.A. o przyznanie odstępstwa od obowiązku wdrożenia minimalnego marginesu dostępnego do obrotu międzystrefowego” z dnia 6 października 2020 r.

Rafał Gawin

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uiszczono opłatę skarbową w wysokości 10 zł.

Otrzymują:

1. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.
ul. Warszawska 165
05-520 Konstancin-Jeziorna
2. *ad acta*